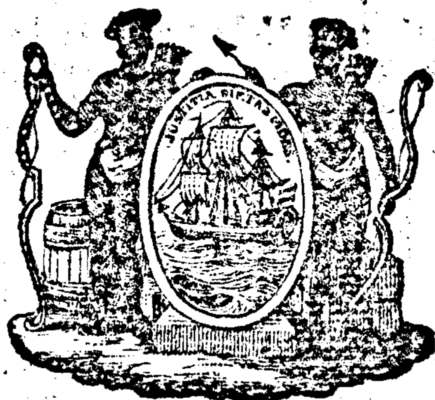
N°. 94. A°. 1839.

ZATURDAG, den 23sten NOVEMBER.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, 20 September.

Men leest in een scheepsberigt, in het ministerieel Avondblad, nopens de vereeniging van onze vloot met de Fransche, uit Tenedos, van 29 Julij: »Het is tijd, dat deze vereeniging plaats grijpe, want 18 Russische zeilen zijn aan den ingang van den Bosporus gezien en waarschijnlijk zullen wij hen weldra voor Konstantinopel ontmoeten. Ons scheepsvolk houdt dagelijks oefeningen met het geschut, en is met een sterken lust bezield om met de Russen, al waren zij dubbel in getal, aan den gang te geraken."

Het blad zegt verder, dat lord Palmerston eene moeijelijke taak te vervullen zal hebben met, in deze toedragt van zaken, zoodanig te handelen, dat de torry-partij hem niets degelijks zal kunnen wijten; want het groote vraagstuk, dat in de aanstaande zitting zal te behandelen zijn, zal dat van het Oosten wezen, en de uitspraak daarover zal afhangen van de bedrijven, die nu zullen plaats hebben. Woorden zullen in deze zaak toch niets afdoen; de gemoederen zijn te gespannen; de belangen zijn te tegenstrijdig.

— Lord J. Russel treedt als minister van binnenl. zaken af, en wordt vervangen door Lord Normanby, wiens betrekking van minister voor de kolonien hij overneemt. Zeker is het dat de staat van spanning, waarin vele onzer volksplantingen zich bevinden, een man vordert, van veel geestkracht, gelijk Lord J. Russel onmiskenbaar is.— Er hebben nog meerdere ministeriele veranderingen plaats. Lord Howick heeft het bestuur van oorlog nedergelegd; en de Heer Robert Gordon heeft den Heer Baring als onder-secretaris voor de finantien vervangen.

Laatstgenoemde heeft, vóór zijne herkiezing te Portsmouth, eene rede gehouden, waarin hij zich tegen de invoering der geheime stemming of ballotage bij de parlements-verkiezingen verklaart; iets hetgeen dengenen, die die staatshervormingen willen doorzetten, bijlang niet behaagt.

— Gisteren is te Dover een prachtig gastmaal gegeven aan den hertog van Wellington, in deszelfs betrekking van Lordbewaarder der vijf havens. Het boezemde belangstelling in, dat Lord Brougham, anders een van des hertogs standvastigste tegenstanders in het staatkundige, over de uitstekende verdiensten van Wellington als veldheer en staatsman met de grootste welsprekendheid heeft uitgemunt. Wegslepend schilderde hij hoe die beroemde man eerst maarschalk voor maarschalk van den grooten krijger der eeuw had verwonnen, om ten laatste over dien meester in de oorlogskunst zelven den lauwer in te oogsten, hoe hij nooit het zwaard dan voor regt en vrijheid had gevoerd, en, bereid was, ondanks zijne grijsheid, dit nog te voeren. Ook de Nederlandsche gezant, de heer Dedel, was bij dit feest tegenwoordig en heeft de eer gehad van in een' afzonderlijken, door den burggraaf Strangford uitgebragten toast vermeld te worden.

— De heer D O'Connell heeft te Dublin eene vergadering van stemgeregtigden bijgewoond, waarin hij het woord gevoerd heeft. Hij deed hulde aan het bewind van Lord Normanby over Ierland (dezelve kan misschien in zijne tegenwoordige betrekking van minister van binnenlandsche zaken voor Ierland gunstig werken). Deze Lord was de eerste die het wangedrogt van dweepzucht en onverdraagzaamheid in Ierland ter neder velde. Thans volgde Lord Ebrington waardiglijk dit voetspoor. Hij, O'Connell, kon niet ontkennen, dat geen dier maatregelen, waarvoor hij in de laatste zittingen ten behoeve van Ierland zoo zeer geijverd had, waren totstand gekomen. Hij moest zeggen, dat hij alle hoop, om van het Britsche parlement geregtigheid voor Ierland te verwerven, heeft opgegeven en dus voortaan het mogelijke zou doen tot intrekking van de unie tusschen Groot-Brittannie en Ierland. Hij wilde daardoor echter niet verstaan hebben eene afscheuring van die eilanden. Hij begeerde slechts een afzonderlijk parlement voor Ierland, gelijk dit voor Jamaika, en andere volkplantingen bestond.

— Het tournooi te Eglintoun-Castle gaat werkelijk door. De dagbladen zijn vervuld met de langgerekte beschrijvingen van den optogt, de toebereidselen, de inrigting en de drukte, die daartoe reeds heerscht. De ridders en schildknapen zijn in tenten aan de uiterste zijden van het strijdperk, en geheel het kasteel van lord Eglintoun is met gasten vervuld. De toevloed derwaarts is zoo aanzienlijk, dat vele honderde personen onder den blooten hemel hebben moeten overnachten. Het kasteel is zeer schoon, ongeveer 26 mijlen van Glasgow gelegen. Men rekent dat wel 60,000 personen dit steekspel, hetwelk geheel op den ouden ridderlijken voet is ingerigt, zullen bijwonen. Het strijdperk is 300 voet breed en 600 voet lang. De zalen van het kasteel, inzonderheid de groote eetzaal, is zeer gepast op oude ridderhaftige wijze ingerigt.

De eerste wapenheraut is die van Eglintoun, die wordt opgevolgd door den vrederegter (Lord Saltoun), den officier van de hellebardiers, den heraut van het tournooi, den ridder-maarschalk van het strijdperk (Sir C. Lamb), de dames, de Koning van het tournooi (de markies van Londonderry), de Koningin (Lady Seymour), de Heer van het tournooi (lord Eglintoun), de ridders, elk naar hunne wapenborden, als van den rooden Leeuw, den gouden Leeuw, de witte Roos, van den Griffioen en wat dies meer zij. Het geheel zal een grootsch gezigt opleveren; eene maskerade gepaard met militaire evolutien van den ouden tijd, regt geschikt om bewoners van het land, door Scott's penseel zoo heerlijk gemaald, te behagen. — Een leger van koks is tevens ingeroepen, om allen genoodigden en deelnemers aan het feest na den afloop, heerlijk te onthalen. Ontzettende aanvoeren van wijn, gevogelte, enz., hebben daartoe plaats gehad.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 17 September.

De *Augsb. Allg. Zeitung* behelst het volgende uit Alexandrië:

Mijne voorspelling: »Het Turksche rijk vervalt in brokken en zal ophouden onder denzelfden vorm te bestaan," eene meening die waarschijnlijk door wijze lieden met een schouderophalen en glimlagchend ontvangen wordt, begint thans allengskens zich te willen verwezentlijken. Een afval, gelijk misschien de geschiedenis geen voorbeeld oplevert, heeft den 15den Julij plaats gehad. De geheele Turksche vloot, met den Kapudan-pacha aan de spits, is naar Mehemed-Ali overgeloopen. Koeriers uit Konstantinopel hebben u welligt reeds dit berigt aangebragt, doch alleen van hieruit kunt gij vernemen hoe het met de zaak gebeurd is. Den 9den Julij kwam eene van het eiland Stanchio komende korvet hier aan, aan boord hebbende den secretaris van den kapudan-pacha, Scherif-Aga. Deze was nauwelijks aan wal gestapt of hij verlangde den pacha wegens dringende zaken dadelijk te spreken. Na een gesprek, hetwelk drie uren geduurd had, ontving het stoomvaartuig de Nijl bevel om aanstonds met genoemden Scherif-Aga naar Stanchio te vertrekken. Scherif Aga was de overbrenger van eenen brief van den Kapudan-Pacha, waarin laatstgenoemde aan Mehemed-Ali kennis geeft zoowel van den plotseling dood des Sultans als van de instelling van het regentschap met Chosrew-pacha aan het hoofd. »Deze," zegt de brief, »is de vijand van alle grooten des Turkschen rijks, sedert jaren heeft hij gepoogd u in het verderf te storten, hij wil mij, Redschid pacha, Hafiz-pacha en vele andere dignitarissen des rijks te gronde rigten; hij is de hechtste vriend van Rusland, door welk land hij reeds lang gekocht is, en door welks bescherming alleen hij zich in de gunst des Sultans staande houden konde; wij weten dat hij het Osmannische rijk aan Rusland verraden heeft, en dat hij thans het leger, de vloot, met één woord al de krachten des staats en zelf den jongen Sultan Abdul-Medschid, aan dezen onzen erfvijand wil overleveren. Om derhalve ten minste iets te redden, heb ik, met goedkeuring van al de officieren der linieschepen en der fregatten, het besluit genomen, de grootheerlijke vloot over te geven aan den man, die alleen nog in staat is, het Turksche rijk voor den ondergang, die hetzelve bedreigt, te redden. Deze man is geen ander dan Mehemed Ali; ik bied u derhalve de vloot aan, en wacht, benevens mijne officieren, uwe bevelen nopens de plaats, waarheen ik dezelve brengen zal."

Dadelijk daarna zond Mehemed-Ali een zeer beleefd schrijven aan den kapudan-pacha, dankte hem voor zijn vertrouwen en zeide dat hij hem te Alexandrie wachtte. Den 14den Julij verscheen tegen zonsondergang tot aller verbazing, want niemand had zulks kunnen gelooven, werkelijk de geheele Turksche vloot ter hoogte van Alexandrië. Het groote admiraalschip, de Mahmudieh, met den Kapudan-pacha aan boord, zeilde vooruit. De Egyptische admiraal, Mustapha Pacha, zeilde hem te gemoet en kwam met hem overeen, dat tot den volgenden morgen de Turksche vloot zich ten Oosten van Alexandrie in eene lijn scharen en zich dan eerst met het Egyptische eskader vereenigen zoude.

Den volgenden dag bij zonsopgang zag men de Turksche schepen ter lengte van bijna eene Engelsche mijl uitgespreid, terwijl de Egyptische vloot zich zamentrok, in slagorde schaarde, en dan langs de Turksche linie zeilde en de linieschepen begroette. Door laatstgenoemde gevolgd, keerde zij op de hoogte van Ras-el Tin weder terug, waar de Kapudan-pacha een stoomvaartuig besteeg en zich met hetzelve

naar de haven van Alexandrië begaf om den onderkoning persoonlijk zijne opwachting te maken.

Mehemed Ali had inmiddels zijn paleis tot ontvangst van dezen onverwachten gast in gereedheid doen brengen. De gezamentlijke hooge burgerlijke en militaire beambten omgaven hem in hunne rijke, schitterende, met goud overdekte gala kleeding; de Pacha alleen was als gewoonlijk in zijne eenvoudige blaauwe Nisamkleeding zonder eenigen opschik; daarentegen was zijne stemming hoogst opgeruimd; hij schertste met de hem omgevende hovelingen, en men las in zijne oogen eene inwendige, naauwelijks te verbergen geheime vreugde, dat hij eene zoo aanzienlijke schrede nader bij zijn groote doel was gekomen. Eindelijk naderde het stoomvaartuig; de kapudan-pacha verliet hetzelve, en op het oogenblik dat hij aan wal stapte, donderde al het geschut van de forts en wallen, eene eerewacht presenteerde het geweer, en de generaals Hussein Bey, Latif Bey en Habib Effendi gingen hem te gemoet en verzelden hem tot in de receptie zaal.

Mehemed Ali verwachtte hem staande; toen men hem echter het berigt bragt, dat hij op den trap was, ging hij hem tot aan den drempel der zaal te gemoet, alwaar schier de halve Europesche bevolking van Alexandrië zich aan beide zijden geschaard had. Toen de Kapudan-Pacha hem zag, gespte hij zijnen degen af en overhandigde denzelven aan Habib Effendi, daarop naderde hij den Onderkoning met eene diepe buiging, en wilde hem, ingevolge Oostersche gebruik, den zoom des kleeds kussen. Mehemed Ali ving hem echter in zijne armen op en voerde hem met de woorden: »Wees welkom," naar eenen Divan, alwaar op kussens van gelijke hoogte, als teekenen van gelijken rang, beiden plaats namen. »Reeds lang wenschte ik u mijne dienstvaardigheid voor u persoonlijk uit te drukken, doch het ontbrak mij steeds aan gelegenheid," zeide de Kapudan-Pacha, op wiens gelaat schaamte, verlegenheid en drukkende zorgen te lezen waren. »Het is het noodlot dat ons leidt, antwoordde Mehemed Ali; ik geloof dat wij goede vrienden blijven zullen." Nadat de koffij en pijpen gepresenteerd waren, stonden beiden op en begaven zich zonder gevolg in een ander kabinet, hetwelk achter hen gesloten werd. Een uur daarna verschenen zij weder, de Pacha zeer opgeruimd, de kapudan pacha met hetzelfde bedrukte, zorgenvolle gelaat. De audientie was afgeloopen, Mehemed Ali vergezelde zijnen gast tot aan den trap, alwaar de gezamentlijke hooge Egyptische officieren hem in ontvang namen en hem tot op een in de nabijheid voor hem in gereedheid gebragt paleis vergezelden, terwijl hij zelf, bij het verlaten van het Onderkoninklijke paleis een voor hem gereed staand paard besteeg.

Allen die met de Turksche zeden en gebruiken van nabij bekend zijn, beweren dat nog niemand voor hem immer met zoo veel eerbetoon is ontvangen geworden, een bewijs dat Mehemed Ali hem geheel tot zijn doel bezigen wil. Van het door hen gehouden gesprek is, naar ligt te begrijpen is, niets uitgelekt, hoewel het hier niet aan lieden ontbreekt, die woord voor woord daarvan beweren te kennen. Het gevolg daarvan was intusschen dat nog dienzelfden dag de beide eskaders zich vereenigden en nu eene hoogst ontzagwekkende vloot vormen. De sterkte der Turksche vloot alhier is als volgt: 8 linieschepen, 11 fregatten, 2 korvetten en 2 brikken, te zamen 23 bodems. De Egyptische vloot bestaat uit 11 linieschepen, 5 fregatten, 4 korvetten, 7 brikken, 1 stoomboot. De sterkte der beide vereenigde vloten alzoo: 19 linieschepen, 16 fregatten, 6 korvetten, 9 brikken en 1 stoomboot, in het geheel 51 bodems.

Het was een dringend verlangen van den Kapudan Pacha om de scheepsbemanning van het Turksche eskader dadelijk op Egyptische wijze te kleeden. Al de officieren en zelfs de matrozen verlangen met drift deze verandering, en Mehemed Ali, hoogst verheugd over deze stemming, heeft aanstonds het maken van 15,000 kleedingen verordend. De kapudan-pacha zelf met zijnen ganschen staf en het grootste gedeelte der Turksche officieren hebben heden reeds de zoogenaamde Nisamkleeding aangenomen; zij zeggen: thans zijn wij Turken, voorheen waren wij Franken.

— Men zou zich zeer bedriegen indien men geloofde, dat een haat zonder doel Mehemed Ali tegen Kosrew Pacha heeft aangevuurd. Maar hij weet dat dien boogen staatsambtenaar sedert meer dan 40 jaren ongunstig gestemd tegen hem is, en dat, bijaldien deze haatdragende grijsaard zijnen invloed in het serail blijft behouden, de staatkunde der Porte steeds vijandig tegen hem zal zijn.

De haat des grootviziers is in Egypte zelf ontstaan. Na de ontruiming van dat land door de Fransche troepen (1800), werd Kosrew tot Pacha benoemd. Egypte was aan eene vreeselijke regeringloosheid overgeleverd; het werd verscheurd door de Turken, de Albanezen, de Mamelukken; en de Engelschen, door hunne vloten meester van Alexandrië, vermeerderden nog de verwarring. Eene oproerige zamenspanning wierp den Pacha omver. Mehemed Ali, die zich door zijne verdiensten, zijnen moed en zijne bekwaamheid, van eenvoudig officier van een klein korps Albanezen tot een opperkomando had verheven, droeg veel tot dezen uitslag bij. Hij wierp toen de grondslagen zijner toekomstige grootheid. Eenige andere door de Porte benoemde Pacha's werden, even als Kosrew, omvergeworpen.

Het was onder deze omstandigheden, dat Mehemed-Ali tot Pacha uitgeroepen werd door de onderscheidene militie-korpsen, die Egypte verwoestten. Hij had het geheim om zijne benoeming door den Divan te Konstantinopel te doen goedkeuren, en eens met deze waardigheid bekleed, heeft hij dezelve gedurig weten te behouden.

De vijandelijke gezindheid van Kosrew tegen Mehemed Ali nam toe naarmate de fortuin al de ondernemingen van den bekwamen Pacha deed gelukken. Men heeft Kosrew zeer geprezen, en die lof is in vele opzigten verdiend. Maar in de Egyptische kwestie, die sedert zeven jaren het Ottomanische rijk in de vreeselijkste ongelegenheid heeft gebragt, heeft Kosrew zijne eigene hartstogten in aanmerking genomen door die des Sultans op te hitsen. Men weet overigens dat hij de hoofd-aanhitser is geweest van die hatelijke pogingen tot vergiftiging, welke het geluk en de tegenwoordigheid van geest van Mehemed-Ali geduriglijk hebben doen mislukken.

Kosrew, die bij den oorlog van 1832 bereids eerste minister was, was een der hevigste bevorderaars van den tegenwoordigen oorlog. Men begrijpt dat Mehemed-Ali, wanneer hij zoo zwaar in de schaal der lotgevallen van het Oosten weegt, en wanneer, om te bewaren hetgeen de overwinning hem geschonken heeft, hij zich op zijne hoede stellen wil tegen toekomstige aanvallen en gedurige intrigues, door zijnen onverzoenlijksten vijand uit den Divan te verwijderen, zijne voorwaarde bij niemand meer eenige verbazing wekken zal. Weet men overigens niet dat, zoo Hafiz niet overwonnen ware geworden. Kosrew zich in het bezit zou gesteld hebben van het pachalik Egipte, waarvan de investituur hem was toegezegd geworden bij een *fetva*, hetwelk door Ibrahim, eenige uren na den slag van Nizib, in de tent des seraskiers was gevonden?

— Een in het naburige stadje B. dezer dagen voorgekomen geval maakt hier het onderwerp van alle gesprekken uit. Daar ter plaatse moet namelijk een meisje levend zijn begraven. Eene harer vriendinnen deed graf en kist openen en nu vond men het ongelukkige schepsel voorover in de kist liggen met het gezicht gansch en al verscheurd. Indien zulke verschrikkelijke gevallen het inrigten van lijkhuizen niet tot dringenden pligt maken, dan kennen wij geene beweegreden meer.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & Co.